

vwo 2	Tekstverbanden	(mogelijke) signaalwoorden
1	Opsomming Een aantal zaken die bij elkaar horen, worden achter elkaar genoemd.	en, ook, niet alleen, vervolgens, ten eerste...ten tweede, nog, bovendien, verder, daarnaast...
2.	Middel-doel iets wordt gebruikt/gedaan (middel), om iets anders te bereiken (doel).	daarmee, het doel ervan, door middel van...
3.	Oorzaak-gevolg Doordat iets is gebeurd/gedaan (oorzaak), gebeurt –haast automatisch- iets anders (gevolg).	daardoor, doordat, zodat, de oorzaak hiervan is, waardoor, ten gevolge van...
4.	Voorwaarde (lijk verband) Eerst moet er iets (anders) gebeuren/gedaan worden (voorwaarde), voor iets plaats kan vinden of er kan zijn.	als, indien, mits...
5.	Uitspraak (bewering) - voorbeeld - uitleg - uitwerking Er wordt iets beweerd, waarna verdere informatie volgt, in de vorm van een voorbeeld, een argument (reden), of –extra- uitleg.	zo, met andere woorden, dat wil zeggen, bijvoorbeeld, ter illustratie, namelijk...
6.	Vergelijkend verband – verschil - tegenstelling Bij dit verband vergelijk je verschillende dingen met elkaar. Ze zijn niet hetzelfde. Merk op dat een tegenstelling anders in elkaar zit dan een verschil. Bij een tegenstelling zijn de verschillende onderdelen verschillend aan elkaar, EN ze staan ‘tegenover’ elkaar. Bij een verschil hoeft dat niet per se zo te zijn. Vergelijk de volgende voorbeelden: Vershil: ‘Zij houdt van rockmuziek en jij van country.’ Tegenstelling: ‘Hij houdt van muziek, maar zij vindt dat verschrikkelijk.’	maar, echter, integendeel, daar staat tegenover, enerzijds... anderzijds ...
7.	Vergelijkend verband – overeenkomst: Twee dingen zijn (op één of meerdere punten) gelijk aan elkaar.	net als, hetzelfde, ook...
8.	Samenvatting Kort opgeschreven wat je eerder hebt beweerd.	kortom, samenvattend, alles bij elkaar genomen, om kort te gaan...
9.	Conclusie Je maakt een gevolgtrekking (trekt een conclusie) uit wat je eerder hebt beweerd.	dus, aldus, hieruit volgt, concluderend, daarom...